

BEVEZETÉS AZ ORVOSTUDOMÁNYBA

TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ TANTÁRGY TEMATIKA

FOK I. évfolyam – 2023/2024. tanév őszi szemeszter

Képzés neve:	Fogorvosképzés
Tantárgy címe:	Bevezetés az orvostudományba – FOG-KV011, FOG-KV012
Tantárgy típusa:	kötelezően választható
Tanév és félév:	I. évfolyam / őszi félév
Tantárgyfelelős:	Dr. habil. Kelemen Oguz Ph.D. – intézetvezető egyetemi docens, pszichiáter
Intézeti felelős:	Dr. Kiss Hedvig Ph.D. – egyetemi adjunktus Magatartástudományi Intézet, 6722 Szeged, Mars tér 20. e-mail: kiss.hedvig@med.u-szeged.hu
Tanóra típusa:	előadás és gyakorlat
Heti óraszám:	1 + 1
Kreditértéke:	1 + 1
Értékelése:	beszámoló (5) és gyakorlati jegy (5)
Előfeltétel:	-

Tantárgy célja:

A fogorvosképzés kurrikulumának egy bevezető attitűdalakító stúdiuma, amelyet annak érdekében indítunk, hogy az első év alapozó elméleti tárgyai mellett a hivatásra készülés kezdetén legyen tisztában a hallgató az orvostudomány történetiségébe ágyazottan a megelőző és gyógyító orvostudomány szerves egységével. A magyar populáció egészségi állapotát jellemezve világossá váljanak azok a kihívások, amelyeknek majd az öt év tanulást követően ő maguknak is meg kell felelniük. Ismerjék meg a szak kommunikációs eszköztárát. Kapjanak áttekintést arról az erőfeszítésről, amelyet az orvosok évszázadok óta folytatnak az egészség megtartásáért, a betegség legyőzéséért; történelmi távlatból lássák az orvoslás győzelmeit és kudarcait.

Kimeneti követelmények:

Tudás

- Kapjanak áttekintést a medicinában is alapvető etikai alapelvekről, az orvosi etika azon szakterületeiről, amelyek ismeretanyaga nemcsak a gyakorló orvosok, de az orvostanhallgatók számára is jelentőséggel bír.
- Ismerjék meg az egészség és betegség modern felfogását.
- Értsék meg, hogy a betegségek a populációban nem véletlenszerű események, hanem multikauzálisak, illetve hogy az egészségi állapotot természeti, mesterséges környezeti, munkahelyi, táplálkozási, társadalmi-szociális, pszichoszociális és életmódbeli tényezők egyaránt befolyásolják.
- Legyen alapvető ismeretük a megelőzés szintjeiről, módszereiről, az egészségnevelés koncepciójáról.
- Ismerjék meg a magyar populáció egészségi állapotát.
- Legyen fogalmuk az egészségügyi ellátás iránti szükségletekről és igényekről.

Képesség

Legyenek képesek:

- az alapvető epidemiológiai mutatók értelmezésére és
- az alapszintű etikai dilemmák felismerésére és megoldására

Attitűd

- Alakuljon ki az az attitűd, hogy a gyógyítás művészet és tudomány, amelynek beállítódásában hiteles gyógyító orvosok példájukkal segítik majd a hallgatókat

Autonómia – Felelősség

- A klinikai gyakorlatokon autonóm módon és felelősséggel tudják ellátni az alapvető teendőket

Témakörök:

Előadás

- Modern bioetika és tradicionális princípiumok
- Az orvoslás kezdetei – őskor és ókor
- Középkori orvoslás és nagy járványok
- Orvostudomány a felvilágosodás és a reneszánsz korában
- A modern orvoslás hajnala és a XX. század áttörései
- Az új évezred orvosi kihívásai
- A magyar orvoslás rövid története
- Egészség–betegség, az egészséget befolyásoló tényezők
- A betegség megelőzésének szintjei
- Egészségfejlesztő stratégiák
- Egészségműveltség
- Epidemiológiai alapismeretek
- A magyar népesség egészségi állapota
- A magyar egészségügy szerkezete, szolgálatok

Gyakorlat

- A hivatás fogalmának tisztázása, az eskük jelentősége
- Az orvos–beteg kapcsolat
- Az etikai alapelvek megismerése és tisztázása
- Az egészség és a beteg ember
- A betegségek megelőzése, egészségnevelés
- Epidemiológiai és demográfiai alapismeretek
- A magyar populáció demográfiája és egészségi állapota
- A magyar egészségügy felépítése

Módszerek:

- Előadások
- Önálló és csoportos feladatmegoldás (CooSpace-teszt, SWOT-analízis, prezentáció)
- Érvelési gyakorlatok, véleménykifejtés, kisesszé, esetbemutató
- Videómegtekintés és -elemzés
- Interaktív csoportfeladatok, vetélkedők

A tárgy teljesítésének feltételei, vizsga követelményei:

A szemináriumokon való részvétel és az azokról való hiányzás az alábbiakban megfogalmazottaknak, illetve a tanulmányi és vizsgaszabályzatnak megfelelően történhet

- **Heti feladatok elkészítése** a szemináriumvezető által meghatározott módon (kisesszé, teszt, csoportos feladat, prezentáció stb.)
- **Házi dolgozat készítése** (A jó fogorvos – esszé)

Tartalmi követelmények:

A dolgozat azokat a szubjektív elgondolásokat tartalmazza, amelyek a hallgatóban első évben megfogalmazódnak azzal kapcsolatban, hogy milyen fogorvos szeretne lenni. Lehet példakép alapján megfogalmazni a jó fogorvos profilját, de lehet saját elképzelés alapján is megrajzolni azt. A dolgozat végén a félév során önállóan megtekintett *Patch Adams* című filmre történő reflexiót kérünk röviden, 1-2 bekezdésnyi terjedelemben.

Formai követelmények:

Előlap: Név; évfolyam; csoport; tantárgy neve; dolgozat címe, gyakorlatvezető neve

Terjedelem: az előlapon kívül 5000-5500 karakternyi (szóköz nélkül értendő) szöveg; Times New Roman; 12-es betűméret; sorköz: 1,5; margók: 2,5 cm.

A dolgozatot az **utolsó ELŐTTI oktatási hét vasárnap éjfélig** kérjük a **COOSPACE-re** feltölteni (doc vagy docx formátumban, fájlnev: Hallgató_Neve_Dolgozat címe.doc).

Határidőn túli, név nélküli, nem egyéni munkát és egyéb más követelményeknek meg nem felelő dolgozatot nem áll módunkban elfogadni!

Értékelés:

Előadás (beszámoló)

- Félévi tesztvizsga (utolsó hét előadásának időpontjában, Coospace-en) a tárgy fent felsorolt témaköreiből a megadott szakirodalom, illetve az előadások és gyakorlatok anyaga alapján. A tesztvizsga 60%-os küszöbhatár felett sikeres.

Azon hallgatók, akik nem készítik el a házi dolgozatot, nem jogosultak tesztvizsgát tenni.

A teszt eredménye alakítja ki a beszámoló jegyét.

Gyakorlat (gyakorlati jegy)

- A gyakorlati jegyért az utolsó szemináriumon a hallgatók feleletkifejtős dolgozatot írnak a jegyzetből és a gyakorlatokon tanultak alapján. **E dolgozat eredménye, a félévközi gyakorlati feladatok eredményei, illetve a szemináriumokon való aktív részvétel alakítja ki a gyakorlati érdemjegyet.**

Utóvizsga, javítóvizsga

- Sikertelen írásbeli tesztvizsga esetén a hallgató írásbeli utóvizsgát tehet. Javítóvizsgára ugyanilyen formában kerülhet sor a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban meghatározott feltételek szerint. Az írásbeli utó- és javítóvizsgán feleletkifejtős, papír alapú dolgozat formájában számol be a hallgató tudásáról. Az értékelés ötfokozatú rendszer alapján történik. Az utó- és javítóvizsga időpontjai a későbbiekben kerülnek meghirdetésre.

Pótlások, igazolások

- A gyakorlatokról 1 hiányzás megengedett, melyet nem kell a hallgatónak papíron igazolnia.

- Betegség esetén a hiteles háziorvosi igazolást – mely hivatalos papírnak számít és a gyakorlatvezető ellenőrizheti – a gyakorlatvezetőnek kell bemutatni (akár elektronikus formában is a gyakorlatvezető kérésére, a dokumentáció miatt) a mulasztott gyakorlatot követő 1 héten belül.
- A kihagyott gyakorlat pótlására – indokolt esetben és a hallgató előzetes kérelmére – a gyakorlatvezető másik csoportjainál, esetlegesen másik csoportnál van lehetőség, azonban erről minden esetben a gyakorlatvezetővel kell előzetesen egyénileg egyeztetni.
- Várhatóan hosszabb távú hiányzás esetén az intézeti tárgyfelelőssel szükséges egyeztetni, aki a gyakorlatvezető bevonásával az alapkövetelményeken felüli írásbeli és/vagy szóbeli feladatok elvégzésére kötelezheti a hallgatót a félév sikeres teljesítése érdekében. Visszaélés vagy annak gyanúja esetén a gyakorlatvezető az Intézeti Bizottság (lásd Rövid etikai kódex) bevonásával indítványozza a hallgató esetének mihamarabbi megtárgyalását.

Kötelező irodalom:

- Barabás K. – Kiss H.: *Bevezetés az orvostudományba*. SZTE, 2023.
<https://drive.google.com/file/d/1ITWWSKpjK0aAVzIOxULs5SriKlysms37/view?usp=sharing>
- Patch Adams, amerikai vígjáték, 115 perc, 1998.
<https://port.hu/adatlap/film/tv/patch-adams-patch-adams/movie-3532>

Ajánlott irodalom:

-

BEVEZETÉS AZ ORVOSTUDOMÁNYBA ELŐADÁS

FOK I. évfolyam – 2023/2024. tanév őszi szemeszter

- Előadások helye:** Jelenléti oktatás: **Szent-Györgyi Albert Oktatási központ, Ivánovics György terem (Nagyelőadó)**
/ Online oktatás esetén: **videóelőadások**, melyek a **CooSpace** felületén egy linken keresztül lesznek elérhetők. /
- Előadások időpontja:** szerda, 12–12:45
- Előadók:** **Dr. habil. Barabás Katalin Ph.D.** – ny. egyetemi docens
email: barabas.katalin@med.u-szeged.hu
Dr. Kiss Hedvig Ph.D. – egyetemi adjunktus
email: kiss.hedvig@med.u-szeged.hu
Dr. Tari Gergely Róbert Ph. D. – egyetemi adjunktus
email: tari.gergely.robert@med.u-szeged.hu
- Vendégelőadók:** **Dr. Benyhe András** – egyetemi tanársegéd, SZTE SZAOK Élettani Intézet
Dr. Dani Kristóf Tamás – hematológus szakorvosjelölt, SZTE SZAKK Belgyógyászati Klinika, Hematológia osztály
Dr. Hézső Tamás – arc-állcsont-szájsebész szakorvosjelölt, SZTE SZAKK Fogászati és Szájsebészeti Klinika
Dr. Visnyovszki Ádám – infektológus szakorvos, Dél-Pesti Centrumkórház, Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet, Szent László Kórház, Gyermekhematológiai és Óssejt-transzplantációs Osztály
- Írásbeli vizsga:** **2023. december 13. déli 12 óra (CooSpace)**

A kurzus tematikája:

Előadók:

			Előadók:
1.	2023.09.13.	A magatartástudományi tárgyak létjogosultsága az orvoscépzésben és az egészségügyi ellátórendszerben	Dr. Barabás Katalin, demonstrátor
2.	2023.09.20.	Hivatásetika, bioetikai kérdések a klinikumban	Dr. Tari Gergely Róbert, Dr. Dani Kristóf Tamás
3.	2023.09.27.	Az oroslás kezdetei, az ókori kultúrák orvosi ismeretei, gyakorlatai	Dr. Barabás Katalin
4.	2023.10.04.	A középkor gyógyítási gyakorlata, a reneszánsz új felfedezései	Dr. Barabás Katalin
5.	2023.10.11.	A modern orvostudomány hajnala a felvilágosodás eredményei, a XIX. század vívmányai	Dr. Barabás Katalin
6.	2023.10.18.	Egészség–betegség, az egészséget befolyásoló tényezők	Dr. Kiss Hedvig
7.	2023.10.25.	Epidemiológiai alapismeretek I. Leíró epidemiológia és alapfogalmak	Dr. Kiss Hedvig
8.	2023.11.01.	SZÜNET	-
9.	2023.11.08.	Epidemiológiai alapismeretek II. Analitikus és experimentális epidemiológia. Az epidemiológia fontossága a klinikumban	Dr. Kiss Hedvig, Dr. Visnyovszki Ádám
10.	2023.11.15.	A betegség megelőzésének szintjei. Prevenció a klinikumban	Dr. Kiss Hedvig, Dr. Hézső Tamás
11.	2023.11.22.	A magyar népesség egészségi állapota	Dr. Kiss Hedvig

12.	2023.11.29.	A magyar egészségügy szervezete, szolgálatok. Orvosi életutak az egyetem alatt és a végzés után	Dr. Kiss Hedvig, Dr. Benyhe András
13.	2023.12.06.	Bioetikai kérdések az orvostanhallgatói létben	Dr. Tari Gergely Róbert
14.	2023.12.13.	Írásbeli tesztvizsga	-

BEVEZETÉS AZ ORVOSTUDOMÁNYBA GYAKORLAT

FOK I. évfolyam – 2023/2024. tanév őszi szemeszter

Gyakorlatok helye, ideje: Csoportbeosztás szerint az adott teremben.
/ Online oktatás esetén a csoport gyakorlatvezetője által meghatározott szintéren (CooSpace, MS Teams, Zoom, stb.) /

Gyakorlatvezetők: **Dr. Fűzné Prof. Dr. Pikó Bettina D.Sc.** – egyetemi tanár
email: fuzne.piko.bettina@med.u-szeged.hu

Dr. Kiss Hedvig Ph. D. – egyetemi adjunktus
email: kiss.hedvig@med.u-szeged.hu

Dr. Tari Gergely Róbert Ph. D. – egyetemi adjunktus
email: tari.gergely.robert@med.u-szeged.hu

Gyakorlati vizsga: Az utolsó előtti oktatási héten, a gyakorlaton

Esszé, házi dolgozat: **LEADÁSI HATÁRIDŐ: 2023. december 10. vasárnap éjjél**

Gyakorlatok tematikája: (a gyakorlatvezetők ettől eltérhetnek)

1.	2023.09.11-15.	-
2.	2023.09.18-22.	Bevezetés. A kurzus követelményeinek ismertetése
3.	2023.09.25-29.	Az etika, morál szerepe az orvoslásban, az eszköz jelentősége. Az etikai alapelvek
4.	2023.10.02-06.	Az orvos szerepei, felelőssége és kötelességei. Betegjogok és kötelességek. Az orvos–beteg kapcsolat. Tájékoztatás
5.	2023.10.09-13.	Az etikai alapelvek érvényesülése a modern orvoslásban – az életről és a halálról
6.	2023.10.16-20.	Az egészségről és a betegségről
7.	2023.10.24-27.	Az egészséget befolyásoló tényezők
8.	2023.10.30-11.03.	Epidemiológiai alapismeretek I.
9.	2023.11.06-10.	Epidemiológiai alapismeretek II.
10.	2023.11.13-17.	A betegségek megelőzése – prevenció
11.	2023.11.20-24.	Egészségfejlesztés, egészségnevelés
12.	2023.11.27-12.01.	A magyar lakosság egészségi állapota. A magyar egészségügy szervezete
13.	2023.12.04-08.	Írásbeli vizsga a gyakorlati jegyért , ismétlés. Opcionálisan konzultáció a gyakorlatvezetővel előre egyeztetett időpontban
14.	2023.12.11-15.	Tesztvizsga (az előadás időpontjában)

Gyakorlatok beosztása:

CSOP.	NAP	IDŐPONT	HELYSZÍN	GYAKORLATVEZETŐ
1.	csütörtök	10-11	Szent-Györgyi Albert Oktatási Központ, 28. terem	Dr. Kiss Hedvig
2.	csütörtök	11-12	Szent-Györgyi Albert Oktatási Központ, 28. terem	Dr. Kiss Hedvig
3.	szerda	11-12	id. Jancsó Miklós Kollégium, 2. terem	Prof. Dr. Pikó Bettina
4.	szerda	11-12	Szent-Györgyi Albert Oktatási Központ, 26. terem	Dr. Kiss Hedvig
5.	kedd	11-12	Szent-Györgyi Albert Oktatási Központ, 26. terem	Dr. Tari Gergely

